

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Освітньо-професійна програма Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти
Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни	Моделювання та аналіз діяльності педагогічного працівника
Викладач	Бахмат Н.В., доктор педагогічних наук, професор
Профайл викладача	http://science.kpnu.edu.ua/bahmat/
Контактний телефон	+380678041834
E-mail:	bahger.teacher@gmail.com
Сторінка дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=654
Консультації	<i>Очні консультації:</i> вівторок з 15.00 до 17.00 <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber +380678041834, у робочі дні з 9.30 до 17.30

1. Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Моделювання та аналіз діяльності педагогічного працівника» є вибірковою і носить методологічний характер. Вона орієнтована на формування у студентів чіткого уявлення про сутність та зміст моделювання освітньо-професійної підготовки фахівця до майбутньої професійної діяльності. Її опанування передбачає розуміння загальної схеми формування змісту навчання, цілей освітньої та професійної підготовки, розподілу змісту циклів підготовки за навчальними дисциплінами, визначення рівня сформованості предметних умінь, структури та змісту програми навчальної дисципліни, теорії моделювання психолого-педагогічної діяльності суб'єктів освітнього процесу, моделювання навчальної та педагогічної діяльності, моделювання сучасних педагогічних технологій як засобу формування базових компетентностей здобувачів вищої освіти, оцінювально-коригувальна діяльність педагогічного працівника.

Теоретична частина курсу включає проблему моделювання психолого-педагогічної діяльності в контексті сучасного освітнього процесу, особливості набуття людиною індивідуального досвіду в освітньому процесі, характеристику педагога як суб'єкта моделювання педагогічної діяльності та здобувач вищої освіти як суб'єкта моделювання навчальної діяльності; взаємозв'язок моделювання навчальної діяльності та навчальної мотивації; специфіку засвоєння і моделювання самостійної роботи в навчальній діяльності здобувача вищої освіти; питання моделювання педагогічної діяльності, психологічний аналіз заняття як єдності проєктивно-рефлексивних умінь педагога; навчально-педагогічне співробітництво і моделювання спілкування в освітньому процесі закладів вищої освіти. Детально розглядаються питання моделювання навчальних завдань дисципліни з використанням технології теорії розв'язання винахідницьких завдань (ТВРЗ), моделювання навчального кейсу в освітньому процесі закладу вищої освіти, можливості технології навчального діалогу в моделюванні проблемних ситуацій, моделювання навчальних ситуацій на занятті

за допомогою технології розвитку критичного мислення. Увага приділяється оцінці як елементу управління якістю освіти, зв'язок оцінки з самооцінкою, традиційним і сучасним засобам оцінки; моделюванню та конструюванню навчального заняття: розробці діагностичних матеріалів для оцінки досягнутих результатів навчання; моделюванню та використанню накопичувальної системи оцінювання (портфоліо) в аналізі індивідуальних освітніх досягнень суб'єктів освітнього процесу.

Практична частина курсу розрахована на поглиблене засвоєння та закріплення основних теоретичних положень дисципліни, отриманих студентами на лекціях, набуття й відпрацювання необхідних для майбутньої плідної професійної діяльності практичних умінь і навичок світоглядного та методологічного аналізу проблем і суперечностей, що виникають у процесі моделювання та аналізу освітньо-професійної підготовки фахівця.

2. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Моделювання та аналіз діяльності педагогічного працівника» є формування компетентності майбутніх фахівців до моделювання й аналізу освітньої та професійної підготовки фахівця. У результаті вивчення навчальної дисципліни педагогічний працівник повинен отримати навички системного аналізу освітньої та професійної підготовки фахівця.

Завданнями вивчення дисципліни «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця» є формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків викладача вищої школи; забезпечення розуміння студентами проблеми моделювання психолого-педагогічної діяльності; врахування специфіки професійної діяльності майбутніх фахівців при побудові освітнього процесу; визначення цілей освітньої та професійної підготовки майбутнього фахівця; формування змісту навчання: освітньо-професійної програми підготовки фахівця; розроблення моделі освітньої та професійної підготовки фахівця; формування педагогічного мислення, здатності осмислювати і аналізувати структуру і особливості педагогічної дійсності; формування відповідального та творчого ставлення до педагогічної діяльності у закладах вищої освіти; формування основи дослідницької роботи в галузі практичної діяльності в системі освіти.

3. Формат дисципліни

Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування тощо.

Під час навчання та в період сесії здобувачів вищої освіти денної форми навчання – формат очний (*offline / Face to face*), у період карантину чи хвороби – дистанційний (*online*).

Під час сесії здобувачів вищої освіти заочної форми навчання – формат очний (*offline / Face to face*), у міжсесійний період – дистанційний (*online*).

4. Результати навчання

У результаті вивчення курсу студент повинен: *знати:*

- предмет і значення курсу «Моделювання та аналіз діяльності педагогічного працівника»;
- зміст понять «моделювання», «моделювання освітньої та професійної підготовки», «аналіз», «аналіз педагогічної діяльності», «оцінка», «якість освіти»;
- зміст технологій теорії розв'язання винахідницьких завдань (ТВРЗ), навчального кейсу, навчального діалогу, розвитку критичного мислення;
- теорії моделювання психолого-педагогічної діяльності;
- основи моделювання навчальної та педагогічної діяльності;
- цілі освітньої та професійної підготовки;
- структуру освітньо-професійної підготовки фахівця;
- принципи формування інформаційної бази освітньої та професійної підготовки;
- зміст освітньо-професійної програми підготовки фахівця;
- методику розроблення освітньо-професійної програми підготовки фахівця;
- шляхи оптимізації структурно-логічної схеми підготовки;
- методику розроблення програми навчальної дисципліни;
- основи формування базових компетентностей здобувачів вищої освіти;
- принципи проектування нових навчальних програм і розробки інноваційних методик організації освітнього процесу.

уміти:

- вибудовувати і реалізовувати перспективні лінії професійного саморозвитку з урахуванням інноваційних тенденцій в сучасній освіті;
- впроваджувати інноваційні прийоми в педагогічний процес з метою створення умов для ефективної мотивації студентів;
- формувати зміст навчання, складати освітньо-професійну програму підготовки фахівця;
- оптимізувати інформаційну базу освітньої та професійної підготовки;
- складати робочу програму навчальної дисципліни у вигляді проекту стандарту закладу вищої освіти (ЗВО);
- проводити корекцію робочих програм навчальних дисциплін для забезпечення вимог нормативних документів до структури та змісту навчальних планів;
- здійснювати моделювання навчальної діяльності шляхом її мотивування;
- здійснювати моделювання самостійної роботи в навчальній діяльності здобувача вищої освіти;
- здійснювати психологічний аналіз заняття як єдності проєктивно-рефлексивних умінь педагога;
- забезпечувати навчально-педагогічне співробітництво та здійснення моделювання спілкування в освітньому процесі;
- моделювати сучасні педагогічні технології у формуванні базових компетентностей здобувачів вищої освіти;

- моделювати та конструювати навчальне заняття у ЗВО;
- розробляти діагностичні матеріали для оцінки досягнутих результатів навчання;
- моделювати та використовувати накопичувальну систему оцінювання (портфоліо) в аналізі індивідуальних освітніх досягнень здобувачів вищої освіти;
- розвивати рефлексію способів і результатів своїх професійних дій;
- сприяти становленню особистісної професійно-педагогічної позиції в аналізі та оцінці діяльності фахівців сучасних освітніх систем.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати педагогічну комунікацію на засадах студентоцентрованого, особистісно орієнтованого підходу, ефективно взаємодіяти в освітній діяльності;
- проявляти автономність і відповідальність в управлінні навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

5. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	80

6. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибіркова
2019-2020 н.р.	2	3	011 Освітні, педагогічні науки	4 / 120	4	екзамен	вибіркова

7. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Моделювання та аналіз діяльності педагогічного працівника» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: «Організація наукової діяльності», «Актуальні проблеми освіти», «Виховання як філософсько-педагогічна теорія», «Виховання особистості: теоретико-технологічні та науково-практичні засади».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період аудиторного навчання (для студентів денної форми навчання) та під час сесії (для студентів заочної форми навчання) слід мати гаджети (мобільний пристрій (телефон, планшет, нетбук з виходом у мережу Інтернет)) для оперативної комунікації з викладачами та адміністрацією факультету та методистом з приводу різноманітних виробничих питань (зокрема проведення занять, консультацій тощо).

Для заочників у міжсесійний період необхідно мати комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, методистом, викладачами та підготовки (друку) курсових і випускних кваліфікаційних робіт (дипломних робіт магістра).

9. Політики дисципліни

При організації освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про контроль якості підготовки фахівців (<http://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8C-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8-%D1%84%D0%B0%D1%85%D1%96%D0%B2%D1%86%D1%96%D0%B2.pdf>); Положення про організацію освітнього процесу (<http://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B9-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81-27.05.15.pdf>); Положення про порядок переведення студентів, які навчаються за кошти юридичних та фізичних осіб, на вакантні місця державного замовлення (<http://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/04/pereveddenya.pdf>); Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістрського) рівнів (<https://drive.google.com/file/d/15P4aY1b8fyCGV0-sSceqUDKQAn5o1Dwt/view>); Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view); Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістрського) рівнів (<https://drive.google.com/file/d/15P4aY1b8fyCGV0-sSceqUDKQAn5o1Dwt/view>); Ліцензія МОН про надання освітніх послуг (<https://drive.google.com/file/d/1Z5yWegZs7-ccMtD0kxOLQNe7Xe6MYOHG/view>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7G_aI6MikA4o/view); Положення про самостійну роботу студентів; Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSlSDVIV04waWZvbW5xVnM2Mmd5Y1FLdi1rUC0w/view); Положення про кваліфікаційну (випускову) роботу студента (<http://fizkultura.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/metodychni-rekomendatsii-z-napysannia-ta-oformlennia-dyplomnykh-robitproektiv-studentamy-k-pnu-im-i.ohiiienka.pdf>) тощо.

Здобувачі зобов'язані:

1. у повному обсязі оволодівати знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями;
2. дбайливо ставитися до майна університету;
3. шанобливо і коректно відноситися до викладачів, співробітників і навчаються;
4. відвідувати заняття без запізнень відповідно до розкладу;
5. не пропускати заняття без поважної причини;
8. припущення заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час;
9. забороняється на екзамені користуватися гаджетами, шпаргалками. за такого порушення на екзамені здобувачу автоматично виставляється підсумкова оцінка «незадовільно».

10. Схема дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорії моделювання психолого-педагогічної діяльності. Суб'єкти психолого-педагогічної діяльності»

- 1.1. Моделювання психолого-педагогічної діяльності в контексті сучасного освітнього процесу
- 1.2. Набуття людиною індивідуального досвіду в освітньому процесі
- 1.3. Педагог як суб'єкт моделювання педагогічної діяльності.
- 1.4. Здобувач вищої освіти як суб'єкт моделювання навчальної діяльності.

Змістовий модуль 2. Моделювання навчальної та педагогічної діяльності

- 2.1. Моделювання навчальної діяльності та навчальна мотивація.
- 2.2. Засвоєння і моделювання самостійної роботи в навчальній діяльності здобувача вищої освіти.
- 2.3. Моделювання педагогічної діяльності. Психологічний аналіз заняття як єдність проєктивно-рефлексивних умінь педагога
- 2.4. Навчально-педагогічне співробітництво і моделювання спілкування в освітньому процесі.

Змістовий модуль 3. Моделювання сучасних педагогічних технологій як засіб формування базових компетентностей здобувачів вищої освіти

- 3.1. Моделювання навчальних завдань дисципліни з використанням технології теорії розв'язання винахідницьких завдань (ТВРЗ).
- 3.2. Моделювання навчального кейсу в освітньому процесі закладу вищої освіти
- 3.3. Можливості технології навчального діалогу в моделюванні проблемних ситуацій
- 3.4. Моделювання навчальних ситуацій на занятті за допомогою технології розвитку критичного мислення, ігрового та комп'ютерного моделювання.

Змістовий модуль 4. Оцінювально-коригувальна діяльність педагога

- 4.1. Оцінка як елемент управління якістю освіти. Зв'язок оцінки та самооцінки. Традиційні і сучасні засоби оцінки
- 4.2. Моделювання та конструювання навчального заняття: розробка діагностичних матеріалів для оцінки досягнутих результатів навчання.
- 4.3. Моделювання та використання накопичувальної системи оцінювання (портфоліо) в аналізі індивідуальних освітніх досягнень

11. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: екзамен.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Моделювання та аналіз діяльності педагогічного працівника» здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (екзамен) – 40 балів.

Критерії оцінки рівня знань на практичних заняттях. На практичних заняттях студенти з кожної теми виконують практичні завдання. Рівень знань оцінюється: «відмінно» – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, розв'язує правильно задачі та завдання, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій з основних тем курсу; «добре» – коли студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, були присутні на лекціях, мають конспект лекцій з основних тем курсу; «задовільно» – коли студенти дають правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність; «незадовільно з можливістю повторного складання» – коли студенти дають правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій або взагалі відсутній.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни. Є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (екзамен) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Моделювання та аналіз діяльності педагогічного працівника»

Змістовий модуль 1

Теми змістового модуля 1				Сума, Σ
T1	T2	T3	T4	
3	3	3	3	12

Змістовий модуль 2

Теми змістового модуля 2				Сума, Σ
T5	T6	T7	T8	
3	3	3	3	12

Змістовий модуль 3

Теми змістового модуля 3				Сума, Σ
T9	T10	T11	T12	
3	3	3	3	12

Змістовий модуль 4

Теми змістового модуля 4				Сума, Σ
T13	T14	T15	МКР	
3	3	3	15	24

Разом за 4 модулі

Змістові модулі				Екзамен 40	Сума, Σ 100
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4		
12	12	12	24		

Примітка: T1, T2, ...T15 – тема програми.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Базова

1. Бахмат Н.В. Готовність вчителя початкових класів до педагогічного моделювання: теорія і практика : монографія. Харків : Іванченко І. С., 2013. 206 с.
2. Вища освіта України як фактор цивілізаційного визначення молоді : монографія / авт. кол. ; за ред. М. Михальченка. Київ : Пед. думка, 2010. 312 с.
3. Гнезділова К. М., Касярум С. О. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи : навч. посібник / К. М. Гнезділова. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2011. 124 с.
4. Гончаров С. М., Гурин В. А. Методи та технології навчання в кредитно-трансферній системі організації навчального процесу : навч.-метод. посібник. Рівне : НУГП, 2010. 451 с.
5. Драч І. І. Педагогіка вищої школи. Київ : Вид. ДВНЗ “Ун-т менеджменту освіти”, 2013. Ч. 2. 71 с.
6. Дубасенюк О. А. Концептуальні підходи до професійно-педагогічної підготовки сучасного педагога. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 114 с.
7. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. Київ : Хрінком Інтер, 2008. 1040 с.
8. Компьютерное моделирование в профессионально-педагогической деятельности: теория и практика: монография / Е. М. Дорожкин [и др.]. Екатеринбург: Рос. гос. проф.-пед. ун-т, 2015.193 с.

9. Моделювання портфоліо педагога : навчально-методичний посібник / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; уклад. Н.В. Бахмат. 2-ге вид., переробл. і доповн. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А., 2014. 72 с.
10. Семенова А. Парадигмальне моделювання у професійній підготовці майбутніх учителів : монографія. Одеса : Юридична література, 2009. 504 с.
11. Педагогіка вищої школи : підручник / за ред. Д. В. Чернілевського. Вінниця : АМСКП, Глобус-Прес, 2010. 408 с.
12. Пономарьов О. С., Середа Н. В., Чеботарьов М. К. Моделювання діяльності фахівця : навч.-метод. посібник. Харків : НТУ "ХП", 2015. 58 с.
13. Пономарьов О. С., Касьянова О. М. Моделювання діяльності фахівця : підручник. Харків : НТУ "ХП"; ФОП Тагаєв П. О., 2011. 236 с.

Допоміжна

1. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Івано-Франківська область / за ред. В. Кременя. Київ : Знання України, 2010. 335 с.
2. Засоби імітаційного моделювання : пед. програм. засіб. Київ : НТУУ "КПІ", 2007.
3. Зінченко В. О. Моніторинг якості навчального процесу у вищому навчальному закладі : монографія. Луганськ : ДЗ "ЛНУ імені Тараса Шевченка". 2013. 326 с.
4. Концептуально-методологічні основи проектування методів і засобів діагностики освітніх результатів у вищих навчальних закладах : монографія / за заг. ред. В. І. Лугового, О. Г. Ярошенко. Київ : Педагогічна думка, 2014. 234 с.
5. Кушнір В. Моделювання освітнього середовища ЗНЗ [інформатизація процесу управління] // Директор школи. 2017. № 9-10. С. 4-13.
6. Панфилова А. П. Игровое моделирование в деятельности педагога : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений ; под общ. ред. В.А. Сластенина, И. А. Колесниковой. 3-е изд., испр. Москва : «Академия», 2008. 368 с.
7. Професійна педагогічна освіта: системні дослідження : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 308 с.
8. Теорія і методика професійної освіти : навчальний посібник / З. Н. Курлянд [та ін.] ; за ред. З. Н. Курлянд. Київ : Знання, 2012. 390 с.
9. Чернишов О., Соф'янець Е. Моделювання післядипломної педагогічної освіти на засадах неперервності професійного розвитку // Рідна школа. 2011. № 4-5. С. 14-18.
10. Шевцов А. Моделюємо педагогічний процес. Системно-синергетичний підхід // Освіта. 2003. 2-9 квітня.